

SENSORVEILEDNING, HSSOS30213

Semester: Høst-2020

Eksamensdatoer: 14.12.20-16.12.20

Om eksamensoppgaven:

Eksamen i HS SOS302 er en skriftlig hjemmeeksamen. Den består av 2 deler som begge skal besvares. Begge må vurderes til minimum karakter E for å få bestått karakter. Eksamensbesvarelsen, inkludert både del 1 og del 2, skal være på maksimum 3000 ord.

Oppgaven skal følge de formelle kravene for oppsett for en skriftlig hjemmeeksamen som ligger på hjemmesiden til biblioteket ved Høgskolen i Østfold. Når det gjelder kildebruk, skal oppgavene følge APA style 7th. Studentene kan benytte seg av Kildekompassets sider som hjelpemiddel.

Om vurderingen av besvarelsen:

Oppgavens to deler utgjør to separate oppgaver. Det teller likevel positivt om kandidaten setter de to delene i sammenheng.

Ved en ujevn besvarelse kan de to delene vektet mot hverandres for karakterfastsettelse til en D eller C slik at en noe svakere del 1 kan balanseres mot en sterkere del 2 og omvendt. En B besvarelse bør imidlertid være god til meget god i del 1 og meget god i del 2, mens en A prestasjon bør være meget god til fremragende i del 1 og fremragende del 2, altså at del 2 vektet noe sterkere enn del 1.

Når det gjelder oppgavens del 1, har studentene i har i hovedsak hatt forelesninger og seminar innen denne tematikken og besvarelsen kan forventes å ha et mer teoretisk snitt. Oppgavens del 2 er utarbeidet med tanke på at studentene har jobbet i prosjektgrupper og levert prosjektrapport som et av sine arbeidskrav i løpet av emnet og dermed har noe trening i utviklingen og formidlingen av en prosjektide eller et eksisterende prosjekt. En god besvarelse kan således forventes å gi et helhetlig bilde av en virkelighetsnær prosjektplan av relevans for sosialt arbeid.

Beskjeder til kandidatene:

I forbindelse med forberedelser til eksamen, er følgende blitt formidlet til kandidatene:

- I og med at oppgaven består av to separate deler, er det ikke påkrevet å lage en felles innledning/konklusjon for de to delene. Det er imidlertid mulig å samle referansene til en felles sluttliste, eventuelt delt opp etter oppgavedel.
- Kandidatene kan i besvarelsene 'gå rett på sak' når det gjelder oppbygging av svar. I oppgavens del 1 er det naturlig med en oppbygging med innhold-hoveddel-avslutning slik kandidatene har lært om akademisk skriving. I oppgavens del 2 kan det også være naturlig å velge rapportform slik kandidatene har praktisert i forbindelse med arbeidskrav.

Karaktersetting:

Karakterskalaen som benyttes er A-F, hvor F er stryk.

Symbol	Betegnelse	Generell ikke-fagspesifikk beskrivelse av vurderingskriteriene
A	Fremragende	Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Kandidaten viser svært god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.

B	Meget god	Meget god prestasjon. Kandidaten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.
C	God	Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Kandidaten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene.
D	Nokså god	En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Kandidaten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.
E	Tilstrekkelig	Prestasjonen tilfredsstiller minimumskravene, men heller ikke mer. Kandidaten viser liten vurderingsevne og selvstendighet.
F	Ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredsstiller de faglige minimumskravene. Kandidaten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet.

Emnets innhold:

Eksamensoppgavens to deler bygger på det innholdet som har vært definert for emne HSSOS30211 i emnebeskrivelsen og som består av følgende:

- Sentrale områder, utfordringer, utvikling, dilemmaer. Internasjonal definisjon av
- sosialt arbeid
- Levekår, sosial inkludering (med fokus på boligsosialt arbeid)
- Migrasjon, rasisme, asylsaker, flukt, lover og konvensjoner knyttet til diskriminering og menneskerettigheter
- Samfunnsarbeid som tilnærming i sosialt arbeid
- Kunnskap om sosialt gruppearbeid som metode. Trene i grupper med medstudenter
- Sosial innovasjon og entreprenørskap som utgangspunkt for prosjektarbeidet
- Kunnskap om prosjektarbeid som metode. (Hele studentkullet planlegger, organiserer, leder og presenterer prosjektet.)
- Refleksjon i ferdighetsgrupper med medstudenter.
- Den europeiske menneskerettskonvensjonen. Yrkesetisk grunnlagsdokument. Statement of Ethical Principles (IFSW)
- Muntlig individuelle presentasjoner i temaseminar og gruppevis ved prosjektpresentasjon. Skriftlig gjennom arbeidskrav.

Stort sett alle temaene er gjennomgått i forelesninger og seminarer. Situasjonen med Covid-19 har imidlertid medført at undervisningen har vært digital (eller dobbeltsporet hvis mulig – men lite). Det har derfor vært endringer i forhold til tidligere år for å tilpasse situasjonen. Dette gjelder bl.a. undervisning i sosialt gruppearbeid og rammene for en del gruppearbeid i seminarer. Sykemelding, restriksjoner og tekniske vansker har også medført at enkelte forelesninger blitt avlyst eller vært vanskelig å følge; dette gjelder bl.a. forelesning om flerkulturelt sosialt arbeid, innvandring og innvandringspolitikk, forelesning om boligsosialt arbeid og Housing First-metodikk, samt forelesning om boligsosialt arbeid og enslige mindreårige flyktninger. Avlysninger har i noen grad vært forsøkt veiet opp med oppgaver og film, men innebærer at kandidatene har hatt noe mindre undervisning i disse tematikkene enn de normalt ville hatt.

Studentene har videre hatt både forelesninger, gruppearbeid og individuelle innleveringer. I løpet av emnet har studentene levert inn en prosjektrapport i et gruppearbeid, gjennomført en gruppetrening

innen sosialt gruppearbeid, levert inn et utkast til kronikk som arbeidskrav og gjennomført ferdighetstrening.

Læringsutbytter

Emnets innhold skal ivareta læringsutbyttene for emnet, som er beskrevet i emnebeskrivelsen. Flere LUBer kan være aktuelle ut fra hvordan studentene velger å besvare oppgavens to deler.

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

1. Kan drøfte hva som kjennetegner faget sosialt arbeid
2. Kan oppdatere kunnskap om og forklare betydningen av sosial inkludering
3. Forstår folkevandring og innvandringspolitikk i et globalt perspektiv
4. Har kunnskap om samfunnsarbeid som metode i sosialt arbeid

Ferdigheter

5. Kan anvende sosialt gruppearbeid som metode ved å lede og koordinere gruppe hvor deltakere har felles livssituasjon/problematikk
6. Kan anvende kunnskap om innovasjonsprosesser og sosialt entreprenørskap
7. Kan utføre prosjektarbeid
8. Reflekterer over og beskriver egen utvikling av profesjonell kompetanse

Generell kompetanse

9. Kjenner til menneskerettigheter og yrkesetikk med spesiell vekt på ytringsfrihet og varslingsansvar
10. Kan formidle fagstoff muntlig og skriftlig

Anbefalt litteratur:

Undervisningen i emnet HSSOS30211 har utgangspunkt i følgende anbefalt litteratur. Flere bidrag er aktuelle for oppgavens to deler. Kandidatene har også hatt tilgang til ytterligere anbefalt litteratur i Canvas-rommet på flere temaer i emnet:

Eriksen, T.H. og Sajjad, T.A. (2011). Kulturforskjeller i praksis. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag. ISBN 978-82-05-41223-1. (13 s) Kap 16: Mennesket og myndighetene (s. 247-260)

Grimen, A.L., Henriksbø, K., Nordgreen, L. og Økland, M.A. (2017). Bergen bygger sosial kapital. Fontene, (3), 48-53. Hentet fra <http://fontene.no/fagartikler/bergen-bygger-sosial-kapital-6.47.447536.e3df5fbb36>

Grønningsæter, A. (2007): Rett eller galt - eller noe midt imellom? Et studiehefte om yrkesetikk fra Fellesorganisasjonen (FO). (22s) Kap 10: Lojalitet (s 88-100) Kap 11: Varslingsansvar (s 100-110) URL:[https://www.fo.no/getfile.php/133281377694151/01 Om FO/Hefter og publikasjoner/rettellergalt.pdf](https://www.fo.no/getfile.php/133281377694151/01%20Om%20FO/Hefter%20og%20publikasjoner/rettellergalt.pdf)

Heap, K. (2005). Gruppemetode for sosial- og helsearbeidere. (5. utg.) Oslo: Gyldendal Akademisk. ISBN 978-82-05-32813-6. Hele boka (326 s)

Hutchinson, G. S. (2010). Samfunnsarbeid - mobilisering og deltakelse i sosialfaglig arbeid. (3. utg.). (168 s). Oslo: Gyldendal akademisk. ISBN 978-82-0539885-6. Hele.

IFSW (2014) Global Definition of Social Work. <http://ifsw.org/get-involved/global-definition-of-social-work/>

IFSW (2016). The Role of Social Work in Social Protection Systems: The Universal Right to Social Protection <http://ifsw.org/policies/the-role-of-social-work-in-social-protection-systems-the-universal-right-to-social-protection/>

Kjønstad, A. & A. Syse (2017). Velferdsrett II: Barnevern- og sosialrett. (5. utg). Oslo: Gyldendal akademisk. ISBN E/AN: 9788205497443 Kap 8. Menneskerettighetenes utvikling og oppbygning, Kap 9: Utlendingsrett og integrering

Kjørstad, M. (2005). Between professional ethics and bureaucratic rationality: The challenging position of social workers who are faced with a workfare policy. European Journal of Social Work, 8 (4), 381-398. doi: 10.1080/13691450500314459 (17 s.) <https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/13691450500314459?needAccess=true>

Lister, R. (1998). Citizenship on the margins: Citizenship, social work and social action. European Journal of Social Work, 1 (1), 5-18. doi: 10.1080/13691459808414719 (13 s.) <https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/13691459808414719?needAccess=true>

Scharning, H.S. og Aakre, J. (2016). Prosjekthåndboka 3.0. Verktøykasse for kreative team, 440 s. Oslo: Universitetsforlaget ISBN 978-82-150-2755-5. (Hele boka)

Stamsø, M. A. (red) (2017): Velferdsstaten i endring. Norsk helse- og sosialpolitikk ved starten av et nytt århundre (3.utg.), Oslo; Gyldendal Akademiske. ISBN/EAN: 9788205424005 (56 s)

- Kap. 12: Familien og det sivile samfunn - sentrale velferdsarenaer s. 315 - 336
- Kap. 14: Den norske modellens møte med innvandring - et regime i endring s. 362 - 379
- Kap. 15: Norsk trygdepolitikk i internasjonalt perspektiv s. 382-400

Trygstad, Sissel C. (2015). Ytringsfrihet i arbeidslivet. I: Sosiologisk tidsskrift 23(1-2), 29-59. 31 sider. Tilgjengelig via Oria og på Idunn.no. URL: <https://www.idunn.no//st/2015/01-02>

Ulfrstad, L-M. (red.) (2011). Velferd og bolig, om boligsosialt (sam-)arbeid, 250 s. Oslo: Kommuneforlaget ISBN 978-82-446-2036-9. (Hele boka)

Hvordan kommer vi fra visjoner til handling? Og bedre skal det bli! Praksisfeltets anbefalinger for å oppnå god kvalitet på tjenestene i sosial- og helsetjenesten (2007) (24 s.) Oslo: Sosial- og helsedirektoratet 978-82-8081-096-0 (IS-1162) Kap 1-4 (s 8-32)

Totalt antall sider: 1400.

Tillegg til sensorveiledningen: Eksamensteksten:

EKSAMENSOPPGAVE – HSSOS30211

Semester: Høst-2020

Eksamen i HS SOS302 består av 2 deler som begge skal besvares.

Oppgave 1 (Skal besvares):

Redegjør for hva som forstås med at sosialt arbeid søker å fremme og styrke menneskerettighetene.

Velg ut én av de sentrale menneskerettighetene. Presenter denne og redegjør for hvilken betydning den har i sosialt arbeid.

Drøft på hvilken måte denne rettigheten kan fremmes og beskyttes. Drøft både muligheter og utfordringer som du kjenner til knyttet til å fremme og beskytte denne rettigheten. Du kan ta utgangspunkt i ulike nivåer i menneskerettsarbeid (internasjonalt/globalt, regionalt og i norsk kontekst) og ulike arbeidsmåter innen sosialt arbeid.

Oppgave 2 (Skal besvares):

I denne oppgaven blir du bedt om å redegjøre for en prosjektidé m/ prosjektplan, samt å drøfte enkelte sentrale problemstillinger knyttet til prosjektarbeid i sosialt arbeid. Det blir lagt vekt på at du drøfter disse problemstillingene:

Se for deg at du er ansatt som sosionom i et tilbud drevet av kommunen eller på vegne av kommunen for en nærmere bestemt brukergruppe. Gjennom ditt arbeid har du identifisert en del utfordringer som hindrer en mindre gruppe brukere fra å benytte seg av tjenestene din arbeidsplass tilbyr. Arbeidsplassen din har derfor bestemt å sette i gang med sosialt gruppearbeid spesielt for denne gruppen av brukere. Det sosiale gruppearbeidet skal organiseres i et prøveprosjekt over en nærmere angitt periode med tanke på å skape et varig bedre tjenestetilbud, og du har fått ansvar for å planlegge gruppearbeidet i prøveperioden og eventuelt fremtidig samfunnsarbeid dersom dere ønsker at tjenestetilbudet blir varig.

1) Presentasjon av prosjektidé:

Utarbeid en plan for din prosjektidé for det sosiale gruppearbeidet. Presenter denne planen innledningsvis i oppgaven. Prosjektplanen kan stilles opp i et prosjektkanvas som da danner utgangspunkt for presentasjonen. Presentasjonen av prosjektplanen bør omfatte bl.a.:

- **Bakgrunn og begrunnelse for prosjektet:**
 - Definer og presenter din arbeidsplass og arbeidsplassens brukergruppe, hvilke utfordringer du har identifisert som har skapt behov for det sosiale gruppearbeidet som er utgangspunktet for prøveprosjektet og din begrunnelse for å velge sosialt gruppearbeid som metode, hvilken brukergruppe som er aktuell i det sosiale

gruppearbeidet, tidsperioden prøveprosjektet med gruppearbeidet skal gå over og om du kjenner til tilsvarende eller sammenlignbare tilbud andre steder.

- **Prosjektets utforming og planer for gjennomføring (ta utgangspunkt i innhold i prosjektkanvas):**
 - Hva slags sosialt gruppearbeid du ønsker å starte opp i prøveprosjektet og hvordan du ønsker å utforme det.
 - Hvordan du planlegger å gjennomføre prøveprosjektet og vurdere om det er vellykket.
 - Hvem som vil være sentrale samarbeidspartnere og interessenter for å gjennomføre prøveprosjektet og hvorfor.
 - Annet av relevans for å gi et helhetlig bilde av din prosjektidé.
- **Dine vurderinger av prosjektet:**
 - Dine tanker om mulige utfall av prøveprosjektet, om forutsetninger for at prøveprosjektet med sosialt gruppearbeid skal kunne bli til et varig tilbud for din brukergruppe og hvordan samfunnsarbeid kan bidra til å sikre dette.

2) Redegjør for noen sentrale faglige utfordringer for et godt sosialt gruppearbeid og drøft hvordan du vil ta hensyn til dem i planleggingen av prosjektet, inkludert hvordan du vil ivareta brukermedvirkning i planleggingen av prosjektet.

3) Drøft noen etiske utfordringer knyttet til etablering, utforming og gjennomføring av prosjektet.

Ta utgangspunkt i prosjektverktøy fra pensumlitteraturen til oppgavens del 2.

Det er forventet at kandidaten bruker et bredt sett av relevante kilder til å besvare oppgavens to deler, som relevant litteratur, forskning, statistikk, sentrale styringssignaler fra lovverk, politikk og budsjetttrammer mm.

Eksamensbesvarelsen, inkludert både del 1 og del 2, skal være på maksimum 3000 ord. Besvarelsen skal følge retningslinjene for oppgaveskriving, og kildehenvisning i løpende tekst og litteraturliste skal følge APA 7th. Kandidatene kan bruke Kildekompasset.

Både oppgavens del 1 og del 2 skal besvares, og begge må vurderes til minimum karakter E for å få bestått karakter.

Lykke til!